

**PLAN IZVAJANJA
POPROJEKTHNIH AKTIVNOSTI
AFTER LIFE**

Program upravljanja območij Natura 2000 v Sloveniji 2014–2020
SI Natura 2000 Upravljanje
(LIFE11/NAT/SI/880)

Naloga:

AFTER LIFE

Projekt:

*PROGRAM UPRAVLJANJA OBMOČIJ NATURA 2000
V SLOVENIJI 2014–2020 – SI NATURA 2000 MANAGEMENT
LIFE + FINANČNI INŠTRUMENT
EVROPSKE SKUPNOSTI
SI NATURA 2000 MANAGEMENT*

Akronim projekta:

Številka projekta:

LIFE11/NAT/SI/880

Projektna aktivnost:

AKCIJA F4

Izdelovalec:

*MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
Andrej Bibič, univ. dipl. biol.
vodja projekta,
Sektor za ohranjanje narave
ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE
Gregor Danev, univ. dipl. inž. gozd.,
koordinator projekta na ZRSVN*

Sodelujoči partner:

Kraj in datum

izdelave:

Ljubljana, 15 . 9. 2015

© Dokument je izdelan v okviru projekta Operativni program upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2014–2020 – SI Natura 2000 Management (LIFE11/NAT/SI/880) s prispevkom LIFE + finančnega inštrumenta Evropske skupnosti. Besedilo ne izraža nujno pogledov Evropske komisije.

KAZALO

1	ZGODOVINA PROJEKTA IN TRENUTNO STANJE	5
2	CILJI PLANA IZVAJANJA POPROJEKTHIH AKTIVNOSTI LIFE.....	8
3	IZGLEDI ZA FINANCIRANJE	10
4	INDIKATORJI IZVAJANJA PROGRAMA UPRAVLJANJA OBMOČIJ NATURA 2000 (2015 – 2020)	13

SEZNAM UPORABLJENIH OKRAJŠAV

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
EU	Evropska Unija
GERK	grafična enota rabe kmetijskih zemljišč
IzVRS	Inštitut za vode Republike Slovenije
JZ	javni zavod
KP	krajinski park
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
LIFE+	Finančni instrument Evropske unije za okolje in naravo LIFE+
MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NUV	Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2009–2015
PAF	prednostni okvir ukrepanja iz 8. člena Direktive o habitatih
PUN2k	Program upravljanja območij Natura 2000 2007–2013
PUN2000	Program upravljanja območij Natura 2000 2014–2020
RGN	ribiško-gojitveni načrt
WWF	World Fund for Nature
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije

1 ZGODOVINA PROJEKTA IN TRENUTNO STANJE

Zgodovina omrežja Natura 2000 in njenega upravljanja v Sloveniji

Slovenija je leta 2004 določila 286 območij Natura za ohranjanje 276 evropsko pomembnih vrst (po Direktivi o pticah in Direktivi o habitatih) in habitatnih tipov. V letu 2013 je razširila omrežje Natura 2000, da skupaj ohranja 292 vrst in habitatnih tipov. Vključuje 353 območij, 323 določenih na podlagi Direktive o habitatih in 31 na podlagi Direktive o pticah. Omrežje obsega 37% slovenskega ozemlja (skupaj z morskim ozemljem v pristojnosti Republike Slovenije).

Gozdovi pokrivajo 71% slovenske Nature 2000, kar je 15% več od evropskega povprečja in splošno kaže njihovo dobro stanje. Vseeno pa se je stanje nekaterih tipov gozdov v preteklosti bistveno poslabšalo, posebej nižinskih poplavnih gozdov in so trenutno v slabem stanju ohranjenosti. 20% omrežja pokrivajo kmetijska zemljišča v uporabi, med njimi so najbolj bistveni ekstenzivni travniki. Na številnih območjih je, če jih primerjamo s tistimi v drugih državah članicah EU, njihovo stanje še dobro. Pritiski, ki ogrožajo njihovo izstopajoče stanje, so veliki, izražajo pa se zlasti v naravnem zaraščanju zaradi opuščanja kmetovanja oz. intenzifikaciji njihove rabe. Jame imajo posebej pomembno vlogo v omrežju Natura 2000, kjer so predmet ohranjanja v preko 70 območjih, v njih pa živijo številne endemične vrste. Celinske vode predstavljajo samo dober odstotek površine omrežja, toda so življenjskega pomena za stanje omrežja. Velik del slovenskih voda ni v izstopajočem stanju ohranjenosti. Nenazadnje so za razmnoževanje, počivanje in prezimovanje nekaterih vrst (zlasti netopirjev, bele štorklje in velikega skovika) pomembne tudi nekatere stavbe in naselja.

Upravljanje tako obsežnega omrežja je izjemen izziv in ga je mogoče izvajati samo ob veliki podpori ključnih sektorjev. Zato Slovenija upravlja svoje omrežje Natura 2000 skozi vključevanje v druge politike, še posebej politike z dolgoletno tradicijo načrtovanja (npr. gozdarsko). Za doseg tega je bil potreben pristop, ki obravnava omrežje kot celoto ter določi cilje in ukrepe za celotno omrežje. Slovenija je tako že leta 2007 sprejela Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007-13. Ta program je vključeval:

- ukrepe varstva narave,
- ukrepe prilagojene rabe naravnih dobrin, s katerimi se dosega varstvene cilje,
- ukrepe prilagojene kmetijske prakse, s katero se dosega varstvene cilje,
- ukrepe upravljanja voda, s katerimi se dosega varstvene cilje in
- druge ukrepe, ki so bili potrebni za zagotavljanje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov (investicije, raziskave, monitoring).

Analiza izvedenih ukrepov in z njimi doseženih ciljev Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007-13 je pokazala pomemben porast izvajanja aktivnosti ter,

da je bil pristop z vključevanjem v druge politike pravi. Po drugi strani je pokazala tudi, kje so bile šibkosti v izvajanju ukrepov in posledično doseganju ciljev.

Na področju gospodarjenja z gozdovi so bile naravovarstvene smernice pripravljene in upoštevane v vseh gozdno gospodarskih načrtih. Na izvedbenem področju so rezultati slabši. V kmetijstvu so bili ukrepi kmetijsko-okoljskih programov doseženi na 80% površin, vendar v celoti le na 11 odstotkih območij. Izvedba investicij in storitev nacionalnega pomena iz projektnih predlogov je bila realizirana iz načrtovanih finančnih virov le v manjšem delu (do leta 2012 26 projektov za doseganje ciljev Nature 2000 od načrtovanega kazalnika 100 projektov). V številnih primerih so bili nato uporabljeni drugi finančni viri za izvedbo navedenih storitev nacionalnega pomena. Monitoring stanja vrst in habitatov se je izvajal obsežneje kot prej, vendar v manjšem obsegu od načrtovanega.

Tekom priprave Programa upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2014-2020 (v nadaljevanju PUN 2000) je bilo veliko dela vloženega najprej v strokovno utemeljene predloge ciljev in ukrepov ob uporabi zadnjih razpoložljivih podatkov in znanja o stanju ohranjenosti vrst in habitatnih tipov ter izvajanja ukrepov. V pripravo le-teh so bili vključeni projektni partnerji, ki imajo podatke in znanje o njihovem stanju (ZRSVN, ZGS in ZZRS) ter veliko število slovenskih strokovnjakov za vrste in habitatne tipe. Nadalje je bilo veliko dela vloženega v pripravo ukrepov, ki lahko ohranjajo ali izboljšujejo stanje ohranjenosti teh vrst in habitatnih tipov ter so izvedljivi. Posebna pozornost je bila posvečena odpravljanju šibkosti pri izvajanju, ki so bile zaznane v analizi. V tem procesu so velik prispevek dali vsi projektni partnerji (poleg prej navedenih tudi KGZS in IzVRS), na zavarovanih območjih pa tudi upravljalci zavarovanih območij. Ti predlogi ukrepov so bili nato na številnih delavnicah debatirani z ključnimi deležniki in še dodatno izboljšani.

Okvir za ta projekt

SI Natura 2000 upravljanje je LIFE+ Narava projekt za izpolnitev obvez iz 1. in 2. odst. 8. člena Direktive o habitatih (92/43/ES), vključno s pripravo prednostnega akcijskega okvirja (t.i. PAF). Glavni cilj projekta je bila priprava Programa upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2014-2020 (v nadaljevanju PUN 2000), ki ga je nato sprejela Vlada Republike Slovenije.

Nadaljnji projektni cilji so bili:

- vključitev ukrepov Natura 2000 v sektorske in druge operative programe (Program razvoja podeželja 2014–2020, Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike 2014–2020, programi čezmejnega sodelovanja, regionalni razvojni programi, Sklad za pomorstvo in ribištvo);
- dokončanje in aktualizacija Prednostnega akcijskega okvirja v skladu z 8. členom Direktive o habitatih (92/43/ES);
- Analiza izvedbe ukrepov in doseganja ciljev iz Programa upravljanja območij Natura 2000 (2007–2013);

- Priporočila za boljše koriščenje sredstev za upravljanje območij Natura 2000 in za pripravo Programa upravljanja območij Natura 2000 v Sloveniji 2015–2020;
- Pregled možnosti financiranja ukrepov Natura 2000 v novi finančni perspektivi: Priporočila za financiranja ukrepov programa upravljanja območij Natura 2000 v obdobju 2014–2020;
- komunicirati ukrepe za Naturo 2000 različnim deležnikom in ciljnim skupinam in dvigniti njihovo zavest o Naturi 2000 kot tudi dvigovati zavest splošne javnosti o pomenu Nature 2000;
- identificirati priložnosti območij Natura 2000 za lokalni oz. regionalni razvoj, delovna mesta in ekonomsko rast;
- sprejeti akt (PUN 2000) usklajen z vsemi pristojnimi sektorji za pravilno upravljanje območij Natura 2000 v državi v obdobju 2014 - 2020;
- z vključevanjem ključnih deležnikov v neposredno upravljanje Nature 2000 zviševanje razumevanja za Naturo in izkoriščanje priložnosti trajnostnega razvoja.

V projektu so bili doseženi vsi zastavljeni cilji.

Stanje po koncu projekta

Po koncu projekta se izvajanje aktivnosti nadaljuje z izvajanjem ukrepov PUN 2000. V procesu njihove priprave so sodelovale javne službe, ki ga bodo izvajale in so poskušale po svojem najboljšem znanju in svojih najboljših močeh ukrepe določiti tako, da bodo imeli zelen učinek in da jih bo možno izvajati. Prav tako so številni udeleženci v procesu njihovega dokončanja (vključno z upravljalci zavarovanih območij, naravovarstvenimi nevladnimi organizacijami in predstavniki občin) prispevali k njihovemu izboljšanju in večji izvedljivosti.

Javne službe (partnerji v tem projektu) predstavljajo hrbtenico izvajanja tega programa, ki ga je s sklepom sprejela Vlada RS in predstavlja uradni akt. PUN 2000 je za javne službe zavezujoč na načine, določene z aktom samim. Ukrepi so izhodišče za določitev in sprejemanje letnih programov dela javnih služb. Kadar so ukrepi del zakonsko določenih postopkov (npr. naravovarstvene smernice k GGN, RGN, LGN in prostorskim aktom), jih morajo pristojne službe vključevati v te postopke. Ukrepe, predvidene za izvedbo v okviru projektov, pa vključujejo v pripravo projektnih prijav.

Še tekom trajanja projekta so v programe dela za leto 2015, ki jih je potrdil vsak pristojni svet javnega zavoda, naloge izvajanja ukrepov Nature 2000, ki so v PUN 2000 navedeni kot javne naloge (financirane iz proračunskih sredstev) vključili Zavod RS za varstvo narave, Zavod za ribištvo Slovenije, Triglavski narodni park, Regijski park Škocjanske jame, Krajinski park Goričko, Kozjanski park, Krajinski park Kolpa, Krajinski park Ljubljansko barje, Krajinski park Strunjan, Krajinski park Sečoveljske soline in Naravni rezervat Škocjanski zatok.

2 CILJI PLANA IZVAJANJA POPROJEKTHNIH AKTIVNOSTI LIFE

Glavni cilj Plana izvajanja poprojektih aktivnosti LIFE je dobro izvajanje Programa upravljanja območij Natura 2000 (2015 do 2020). Njegovo jedro predstavlja izvajanje njegovih ukrepov. Program določa več načinov te izvedbe.

Prvi je vključitev izvajanja teh ukrepov v letne programe javnih služb, pristojnih za njihovo izvedbo. To so javne službe, ki so bile partnerji v tem projektu in upravljalci zavarovanih območij. Postopek vključevanja ukrepov PUN 2000 v letne programe dela se je začel že v letu 2014 (temelječ na predlogu PUN 2000), zato je določen obseg izvedbe ukrepov že vključen v programe dela teh javnih služb za leto 2015. Sklep Vlade Republike Slovenije št. 00719-6/2015/13 nalaga pristojnim organom (pristojnim ministrstvom in organom vodenja javnih zavodov), da ta proces izpeljejo vsako leto in naj bi zagotavljal dovolj delovnih ur zaposlenih za izvedbo teh ukrepov.

Drugi je vključevanje ukrepov v redne naloge javnih služb, ki so del zakonsko določenih postopkov npr. naravovarstvene smernice k gozdno gospodarskim načrtov (GGN), ribiško gojitvenim načrtom (RGN), lovsko gojitvenim načrtom (LGN) in prostorskim aktom. Ukrepe bodo pristojne javne službe vključevale v akte vsakič, ko se bo pričel proces priprave teh aktov. Pričetek procesa priprave GGN, RGN in LGN zakonodaja tudi časovno določa, zato so v Prilogi k PUN navedene tudi letnice začetka priprave teh načrtov. ZRSVN bo vsakič izdal naravovarstvene smernice k posamičnemu aktu, pripravljalci aktov (ZGS za GGN in LGN, ZZRS za RGN) pa bodo zagotovili ustrezno vključenost ukrepov v samih načrtih. Ukrepi, ki so vključeni v sprejet GGN, RGN ali LGN, so obvezujoči tudi za lastnike oz. imetnike pravic rabe. Veliko ukrepov je bilo predebatiranih med pristojnimi službami še v procesu priprave PUN, podrobnejše vsebine posamičnih naravovarstvenih smernic pa bo ZRSVN za čim boljše doseganje rezultatov predstavljal na delavnicah. Enako kot za GGN poteka tudi postopek vključevanja ukrepov v Načrt upravljanja voda, le da gre v tem primeru za en sam postopek, ker se NUV sprejema do leta 2021, javna služba, ki pripravlja strokovni predlog, pa je IzVRS.

Začetek priprave prostorskih aktov (občinskih in državnih) časovno ni vnaprej določen, zato se bo ukrepe izvajalo ko in če se bodo postopki priprave ali spremembe prostorskega akta pričeli.

Na področju kmetijstva se večina ukrepov iz PUN 2000 zagotavlja s KOPOP operacijami v okviru kmetijsko okoljsko podnebnih plačil iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014 – 2020 (PRP). Ta plačila so podeljena v skladu s prostovoljno odločitvijo kmeta, ki se zaveže, da bo ukrep iz PUN, ki je enak pogojem iz KOPOP operacij, na vključenih površinah izpolnjeval 5 let. KOPOP operacije, ki so ciljne za območja Natura, so bile v procesu priprave PUN 2000 in PRP 2014-2020 velikokrat

debatirane in pripravljene na način, ki bi moral zagotavljati strokovno primerne ter izvedljive ukrepe. Pri delu na terenu ter usmerjanju posamičnim kmetom in svetovanju o zanje najprimernejših ukrepov pa ima pomembno vlogo kmetijska svetovalna služba, ki deluje v okviru Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije (KGZS). Med njene naloge tako spada spodbujanje kmetov na območjih Natura za vstop v kmetiji najprimernejše KOPOP operacije. Ciljne površine za posamezno operacijo so določene v PUN 2000 in s tem tudi ciljne vrednosti potrebnih sredstev v okviru PRP ter za delo kmetijske svetovalne službe. Za dobro izvajanje ukrepov na področju kmetijstva bo ZRSVN vsako leto organiziral seminarje za svetovalce KGZS, ki delajo s kmeti. Skupaj bodo nato na rednih ali občasnih izobraževanjih in seminarjih stimulirali kmete za izvajanje ukrepov iz PUN 2000 (KOPOP operacij).

Še en način je izvedba ukrepov iz PUN 2000 v okviru projektov. Od javnih služb se pričakuje, da bodo pripravile projektne prijave, ki vključujejo več ukrepov iz PUN 2000. Prednostni projekti za doseganje ciljev PUN, ki so navedeni v prilogi 6.4 »Načrtovani projekti, so prednostno upravičeni do financiranja iz Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike 2014-2020 ter so tudi izhodišča za izvajanje integriranih projektov LIFE in izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost za prednostno področje ohranjanje narave. Pri pripravi teh projektov bodo k sodelovanju aktivno pozvali druge relevantne deležnike. V letih 2014 in 2015 so javne službe nekatere od vsebin teh prednostnih projektov že oblikovale za projektne prijave, ki jih je možno usklajevati s potencialnimi projektnimi partnerji (npr. Ljubljansko barje, Julijci, Goričko) in jih prijavile na donorska sredstva (finančni mehanizem EGP) ter na razpis za sofinanciranje projektov LIFE Narava v letu 2015.

Letni pregled izvedenih ukrepov PUN 2000 in opravljenega dela javnih služb na tem področju bomo zagotavljali z rednimi letnimi sestanki ali posveti. Na njih bomo izvedli tudi izmenjavo izkušenj in predstavili dobre prakse.

3 IZGLEDI ZA FINANCIRANJE

Program upravljanja območij Natura 2000 (2015 do 2020) določa podrobne varstvene cilje in ukrepe za njihovo doseganje. Program je s sklepom sprejela Vlada Republike Slovenije, ki je s tem sklepom (št. 00719-6/2015/13) tudi naložila pristojnim ministrstvom, drugim državnim organom ter izvajalcem javnih pooblastil, ki so v Programu upravljanja določeni kot izvajalci ukrepov, da do izteka programskega obdobja te ukrepe izvedejo. Ukrepi, ki so navedeni v tabelarični obliki v prilogi 6.1 »Cilji in ukrepi«, imajo naveden tudi vir financiranja:

- redno delo v okviru iz proračuna (financiranje javne službe oz. financiranje sistemskih ukrepov), ali
- projektno financiranje.

Financiranje javne službe

Osnovno financiranje javne službe oz. izvajanje javnih nalog na področju ohranjanja narave, gozdarstva, kmetijstva, ribištva, lovstva in upravljanja z vodami zagotavljajo pristojna ministrstva. S trenutnim proračunskim financiranjem javni zavodi pokrivajo predvsem stroške dela zaposlenih in osnovne stroške materiala in storitev. Proračunska sredstva so se kot posledica konsolidiranja javnih financ zadnje štiri leta zniževala, skupaj za okoli 20%. Zmanjševanje proračunskih sredstev je bil odziv na recesijo v državi in upadanje BDP. Obseg vključevanja nalog za izvajanje ukrepov iz PUN 2000 bo sorazmeren njihovemu pomenu, v prihodnjih letih bo ta obseg tudi sledil trendom finančne situacije javnih financ.

Izvajanje ukrepov iz Programa sodi med prednostne naloge, zato je pričakovati, da bo v procesih priprave in sprejemanja letnih programov dela tudi večji poudarek na izvajanju teh ukrepov in nalog potrebnih za njihovo izvajanje.

Prednostni projekti

Prednostni projekti za doseganje ciljev tega programa, ki se financirajo iz Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike 2014-2020 ter so tudi izhodišča za izvajanje projektov LIFE, zlasti integriranih ter izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost za prednostno področje ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: CLLD ohranjanje narave) so navedeni v prilogi 6.4 »Načrtovani projekti«. Za njihovo financiranje so sredstva na voljo v Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike 2014-2020, zlasti prednostni naložbi »Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami« in »Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve«. Pričakuje se, da bodo okvirje ter nabor projektov iz priloge 6.4. »Načrtovani projekti« pri pripravi svojih prijav upoštevali

prijavitelji za integrirane projekte LIFE, kako tudi za druge tipe projektov LIFE (zlasti LIFE Narava in LIFE Komunikacija).

Gozdarstvo

Pri sprejemanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020 gozdarsko okoljsko-podnebni ukrepov niso bili vključeni v ta program. Zato je pristojno ministrstvo pripravilo akcijski načrt financiranja gozdarskih ukrepov na območjih Natura 2000 iz nacionalnih sredstev. Načrtovana je določitev deleža teh sredstev, ki se jih nameni prednostno ciljnim ukrepom za kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, katerih stanje se slabša.

Kmetijstvo

Finančne spodbude za izvajanje PUN 2000 v kmetijstvu so zlasti v okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014 – 2020 (PRP). Ukrepi v PUN, ki se nanašajo na kmetijstvo, so v zelo veliki meri enaki kmetijsko okoljsko podnebnim plačilom za t.i. KOPOP operacije in zahtevam (del PRP). Zlasti so ukrepi PUN tiste KOPOP operacije in zahteve, ki so v Programu razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020 pripravljene ciljne za Naturo 2000. Vir njihovega financiranja je zato PRP. V okviru PRP so na voljo še drugi ukrepi, ki tudi pripomorejo k doseganju varstvenih ciljev iz PUN 2000. To so ukrepi Sodelovanje, CLLD ohranjanje narave, Prenos znanja in Svetovanje. Pri komuniciranju in povezovanju pa ima vlogo tudi Mreža za podeželje.

Monitoring in raziskovanje

Projekti, ki se financirajo iz aktivnosti za odpravo pomanjkanja potrebnih raziskav, ekspertiz, podatkov in monitoringa, so določeni v prilogi 6.5 »Monitoringi in raziskave«. Osnovni finančni vir za financiranje raziskav je Okvirni EU program za raziskave in inovacije (Obzorje 2020). Gre za centraliziran finančni mehanizem, biotska raznovrstnost pa je izrecno opredeljena in ima možnost financiranja iz dveh družbenih izzivov: Prehranska varnost, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske, obalne in celinske vodne raziskave ter biogospodarstvo (družbeni izziv 2); Podnebni ukrepi, okolje, učinkovitost virov in surovin (družbeni izziv 5). Na ta finančni vir prijavitelji raziskovalne projekte prijavljajo neposredno Evropski komisiji, na razpisne teme, ki so objavljene skladno z delovnim programom. Zato je to prilogo v odnosu do tega vira financiranja razumeti kot predlog raziskovalnim organizacijam, katere vsebine uporabniki potrebujejo. Raziskovalne vsebine, uporabne za ohranjanje Natura vrst in habitatnih tipov, bodo podprte tudi s Ciljnimi raziskovalnimi programi (CRP). Ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave, ima za naročanje posebnih študij in manjših raziskav na voljo tudi omejena sredstva na svojih proračunskih postavkah. Monitoring se financira iz nacionalnih proračunskih sredstev ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, kjer pa so podatki iz tega monitoringa potrebni za kazalnike operativnih programov za črpanje EU sredstev, pa tudi iz tehnične pomoči teh OP.

Drugo

Komunikacijske in ozaveševalne dejavnosti so – v določenem obsegu - sestavina rednega dela MOP, vseh javnih zavodov in izvajalcev javne službe, ki delujejo na področju ohranjanja narave. Ta obseg je financiran iz proračuna Republike Slovenije, v okviru financiranja javne službe. Dodatno so te dejavnosti sestavina vseh projektov, financiranih iz sredstev EU, nacionalnih in donorskih sredstev.

Vsako leto Urad Vlade RS za komuniciranje z javnim razpisom podpre informativno-komunikacijske in izobraževalne projekte nevladnih organizacij, ki obravnavajo vnaprej določene teme, med njimi tudi promocija Nature 2000. Obstaja še možnost vključitve vsebin Nature 2000 v komunikacijske dejavnosti, vezane na zadeve Evropske unije.

V obdobju 2014-2020 je mogoče projektno financiranje iz finančnega mehanizma LIFE. Ciljno je temu namenjen sklop okoljskega upravljanja in informacij, ki zajema tudi področje ohranjanja narave in s tem tudi Nature 2000. Sredstva bodo namenjena spodbujanju ozaveščenosti, komuniciranju, informiranju, izmenjavi znanja o uspešnih rešitvah, razširjanju praks in pristopov ter usposabljanjem.

Za pomoč pri iskanju ustreznega sofinanciranja Natura projektov in ukrepov iz Programa upravljanja med zgoraj navedenimi viri je pripravljen tudi [Spletni vodnik po virih financiranja](#), ki deluje na spletni strani <http://natura2000.serv.si/>. MOP bo vodnik posodabljal z aktualnimi razpisi, obrazci in ostalimi dokumenti ter s tem prispeval k boljšemu izkoriščanju razpoložljivega sofinanciranja Natura projektov in ukrepov.

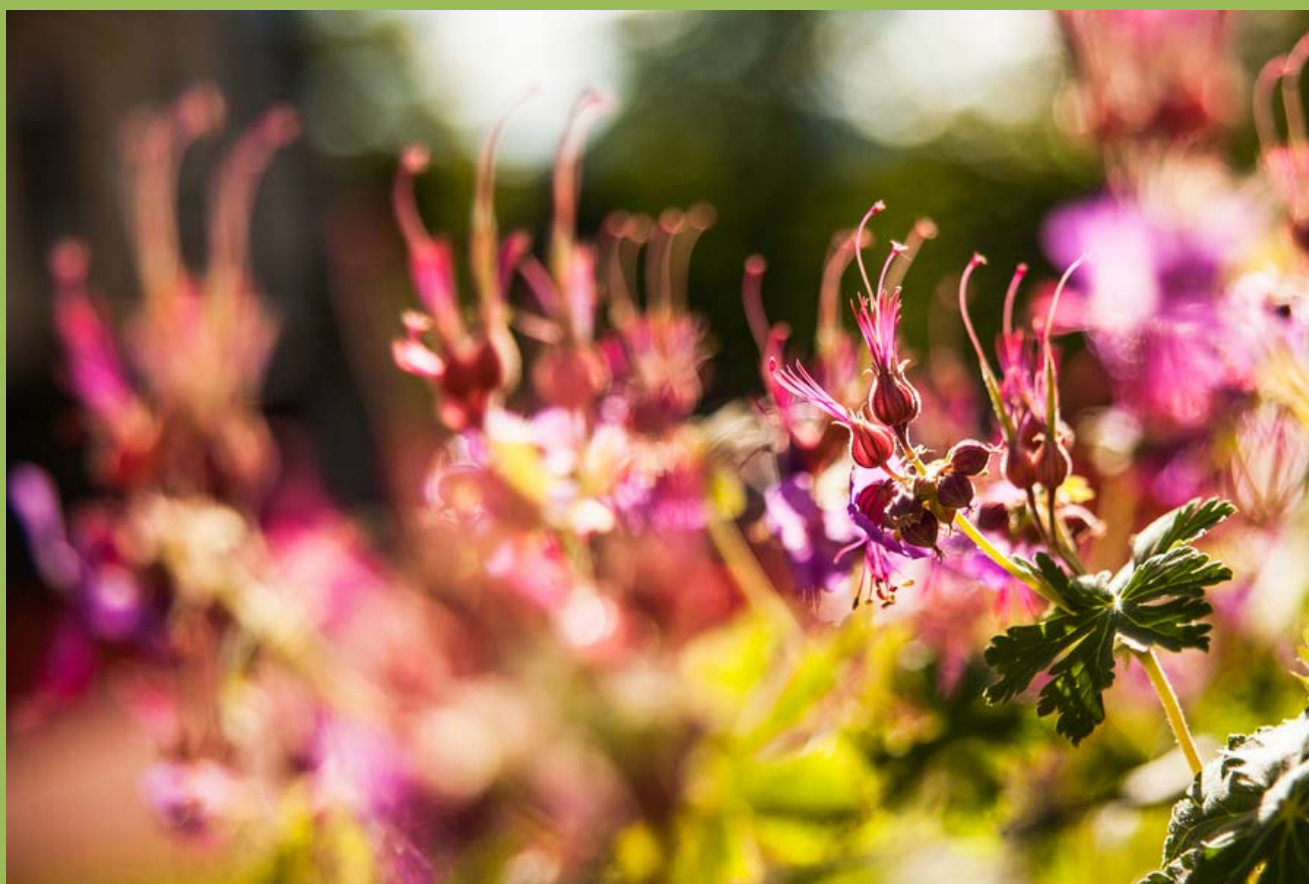
4 INDIKATORJI IZVAJANJA PROGRAMA UPRAVLJANJA OBMOČIJ NATURA 2000 (2015 – 2020)

Sam PUN 2000 ima določene kazalce izvajanja ukrepov in doseganja varstvenih ciljev. Ti kazalci so enostavno veliko število merljivo določenih ukrepov in merljivo določenih ciljev. Za potrebe tega plana izvajanja poprojektnih aktivnosti so prikazane glavne skupine kazalcev. Skupine kazalcev so različne zlasti glede na sektor izvajanja ukrepov, zato skupine sledijo sektorjem.

Sektor	Skupni kazalec	Ciljna vrednost
Varstvo narave	Letni programi z vključenimi nalogami za izvajanje ukrepov iz PUN 2000	Vsako leto 9
	Prijavljeni projekti z vsebinami iz Priloge 6.4	5
Gozdarstvo	Število izdanih NV smernic na GGN	163
	Število sprejetih GGN z vključenimi ukrepi iz NV smernic	145
Ribištvo	Število izdanih NV smernic na RGN	64
Lovstvo	Število izdanih NV smernic na 10 letni načrt LUO	15
Kmetijstvo	Obseg površin, vključenih v ciljne KOPOP operacije na ciljnih površinah	19.819 ha
	Delež območij Natura z doseženo 80% vključenostjo v ciljne KOPOP operacije na ciljnih površinah	90%
Upravljanje vodami	Število izdanih NV smernic na NUV	1

Podatke o ciljnih vrednostih kazalcev se pridobiva iz podatkov, ki jih javne službe že pripravljajo tudi za druga poročila, zato je strošek njihove priprave minimalen.

Predvidena je priprava podatkov vsako leto in nato tudi letni pregled izvedenih ukrepov PUN 2000 in opravljenega dela javnih služb na posamičnem področju v okviru rednih letnih sestankov ali posvetov

www.natura2000.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST NARAVE

ZAVOD za
GOZDOVE
SLOVENIJE

INŠTITUT
ZA VODE
REPUBLIKE
SLOVENIJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije